

FATCA - INFORMACJA DLA KLIENTA INDYWIDUALNEGO (W TYM OSOBY FIZYCZNE PROWADZĄCE DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZĄ ORAZ WSPÓLNICY SPÓŁEK CYWILNYCH BĘDĄCY OSOBAMI FIZYCZNYMI)¹

Bank Polski

1. Co to jest FATCA?

FATCA (ang. Foreign Account Tax Compliance Act) to amerykańska ustawa o ujawnianiu informacji o rachunkach zagranicznych dla celów podatkowych, uchwalona przez Kongres Stanów Zjednoczonych Ameryki w dniu 28 marca 2010 r. Jej celem jest zobowiązanie zagranicznych instytucji finansowych do przekazywania do Stanów Zjednoczonych Ameryki danych o saldach rachunków oraz informacji o ich właścicielach – podatnikach Stanów Zjednoczonych Ameryki (definicja w pkt 3 poniżej) oraz zapobieżenie wykorzystywaniu przez podatników Stanów Zjednoczonych Ameryki zagranicznych instytucji finansowych w celu ukrywania dochodów lub tworzenia struktur agresywnego planowania podatkowego.

2. Czy FATCA obowiązuje w Polsce i jakie obowiązki nakłada na PKO Bank Polski S.A. ?

W dniu 7 października 2014 roku podpisano umowę między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Stanów Zjednoczonych Ameryki w sprawie poprawy wypełniania międzynarodowych obowiązków podatkowych oraz wdrożenia ustawodawstwa FATCA, oraz towarzyszące Uzgodnienia Końcowe (Dz. U. z 2015 r. poz. 1647), zwaną dalej „Umową”. Umowa ta została zawarta w celu poprawy wypełnianych obowiązków podatkowych poprzez wzajemną pomoc w sprawach podatkowych, opartą na efektywnej infrastrukturze automatycznej wymiany informacji.

Zgodnie z oświadczeniem rządowym z dnia 24 lipca 2015 r. w sprawie mocy obowiązującej Umowy, weszła ona w życie dnia 1 lipca 2015 r. Umowa zobowiązuje instytucje finansowe takie jak: banki, towarzystwa ubezpieczeniowe, fundusze inwestycyjne, instytucje powiernicze prowadzące rachunki dla amerykańskich podatników, do przekazywania (za pośrednictwem Ministerstwa Finansów) organom podatkowym Stanów Zjednoczonych Ameryki informacji dotyczących tych rachunków.

Zasady wykonywania zobowiązań wynikających z Umowy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej określa Ustawa z dnia 9 października 2015 r. o wykonywaniu Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Stanów Zjednoczonych Ameryki w sprawie poprawy wypełniania międzynarodowych obowiązków podatkowych oraz wdrożenia ustawodawstwa FATCA, oraz towarzyszących Uzgodnień Końcowych (Dz. U. z 2015 r. poz. 1712), zwana dalej „Ustawą”.

Raportujące polskie instytucje finansowe, w tym PKO Bank Polski S.A., mają obowiązek stosować procedury sprawdzające określone w załączniku I do Umowy, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 26 stycznia 2016 r. w sprawie szczegółowych warunków stosowania procedur sprawdzających oraz przypadków, w których możliwy jest wybór określonych sposobów postępowania na podstawie Umowy (Dz. U. z 2016 r. poz. 123).

3. Kogo dotyczą i jak są realizowane obowiązki związane z FATCA w PKO Banku Polskim S.A.?

Identyfikacja i weryfikacja dotyczy wszystkich Klientów PKO Banku Polskiego S.A.

Na podstawie Umowy oraz przepisów Ustawy, PKO Bank Polski S.A. zobowiązany jest w szczególności do pozyskania od Klientów oświadczeń o spełnieniu lub niespełnieniu warunków definicji podatnika Stanów Zjednoczonych Ameryki dla celów FATCA.

Zgodnie z art. 1 ust. 1 lit. ee w związku z lit. ff Umowy, definicja podatnika Stanów Zjednoczonych Ameryki (szczególnej osoby amerykańskiej) powinna być interpretowana na podstawie Kodeksu Skarbowego Stanów Zjednoczonych Ameryki (z ang. Internal Revenue Code). Zgodnie z tymi przepisami, podatnikiem Stanów Zjednoczonych Ameryki (szczególną osobą amerykańską) jest osoba fizyczna spełniająca co najmniej jeden z warunków wymienionych poniżej:

- 1) posiada obywatelstwo Stanów Zjednoczonych Ameryki,
- 2) uzyskała prawo stałego pobytu w Stanach Zjednoczonych Ameryki przez dowolny okres w danym roku podatkowym (jest posiadaczem tzw. Zielonej Karty),
- 3) dokonała wyboru rezydencji amerykańskiej dla celów podatkowych po spełnieniu warunków przewidzianych w przepisach Stanów Zjednoczonych Ameryki,
- 4) spełniła test długości pobytu, to znaczy:
 - a. osoba ta przebywała w Stanach Zjednoczonych Ameryki przez co najmniej 31 dni w ciągu roku podatkowego i jednocześnie
 - b. liczba dni, w których osoba ta przebywała w Stanach Zjednoczonych Ameryki w ciągu bieżącego roku i dwóch poprzednich lat kalendarzowych wynosi co najmniej 183 dni. Ustalając liczbę dni pobytu stosuje się mnożnik 1 dla liczby dni pobytu w roku bieżącym, 1/3 dla dni pobytu w roku poprzednim i 1/6 dla dni pobytu w pierwszym roku uwzględnianego okresu.

Niezależnie od powyższego, za podatnika Stanów Zjednoczonych Ameryki uznawana jest także osoba fizyczna, której związki osobiste i majątkowe ze Stanami Zjednoczonymi Ameryki są silniejsze niż z Rzeczpospolitą Polską (tzw. ośrodek powiązań osobistych w Stanach Zjednoczonych Ameryki zgodnie z umową między Rządem Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej a Rządem Stanów Zjednoczonych Ameryki o unikaniu podwójnego opodatkowania i zapobieżeniu uchylaniu się od opodatkowania w zakresie podatków od dochodu podpisanej w Waszyngtonie dnia 8 października 1974 r., Dz. U. z 1976 r., Nr 31, poz. 178).

Obowiązek uzyskania oświadczenia o rezydencji podatkowej w Stanach Zjednoczonych Ameryki dotyczy Klientów, którzy zawarli umowy z PKO Bankiem Polskim S.A. o rachunek finansowy (np. rachunek oszczędnościowy, rachunek oszczędnościowo-rozliczeniowy, rachunek bieżący, rachunek karty kredytowej, rachunek powierniczy papierów wartościowych, rachunek lokaty) w następujących okresach:

1) od dnia 1 grudnia 2015 r.:

złożenie Oświadczenia o spełnieniu lub niespełnieniu warunków definicji podatnika Stanów Zjednoczonych Ameryki dla celów FATCA przez tych Klientów, stanowi element procedury otwierania rachunku w PKO Banku Polskim S.A.,

2) od dnia 1 lipca 2014 r. do dnia 30 listopada 2015 r.:

formularz Oświadczenia o spełnieniu lub niespełnieniu warunków definicji podatnika Stanów Zjednoczonych Ameryki dla celów FATCA będzie przekazywany przez PKO Bank Polski S.A. Klientom w celu wypełnienia i podpisania oraz dostarczenia go do Banku w sposób określony w piśmie przesyłanym do Klienta. Nieotrzymanie przez PKO Bank Polski S.A. wypełnionego i podpisanego przez Klienta Oświadczenia przed upływem 12 miesięcy od dnia wejścia w życie Ustawy (licząc od dnia 1 grudnia 2015 r.), będzie wiązało się z obowiązkiem dokonania przez Bank blokady rachunku, polegającej na czasowym uniemożliwieniu dysponowania i korzystania z wartości majątkowych zgromadzonych na rachunku. Blokada może dotyczyć części wartości majątkowych znajdujących się na rachunku zbiorczym. Wartościami majątkowymi są środki płatnicze, instrumenty finansowe w rozumieniu art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U. z 2014 r. poz. 94, z późn. zm.) np. papiery wartościowe, niebędące papierami wartościowymi tytuły uczestnictwa w instytucjach wspólnego inwestowania, opcje, kontrakty terminowe, swap, a także inne papiery wartościowe lub wartości dewizowe, prawa majątkowe, rzeczy ruchome oraz nieruchomości.

Blokady rachunku finansowego dokona się w terminie 3 dni roboczych, od dnia, w którym upłynie termin na złożenie oświadczenia, o którym mowa powyżej. PKO Bank Polski S.A. niezwłocznie poinformuje posiadacza rachunku o blokadzie rachunku finansowego i

¹ Nie dotyczy osób prawnych, w tym będących wspólnikami spółek cywilnych, spółek osobowych prawa handlowego i jednostek nieposiadających osobowości prawnej, dla których właściwą jest informacja dla Klienta instytucjonalnego.

warunkach jego odblokowania. Odblokowanie rachunku finansowego nastąpi nie później niż w terminie 3 dni roboczych od dnia otrzymania przez Bank od Klienta wypełnionego i podpisanego oświadczenia,

3) do dnia 30 czerwca 2014 r.:

w przypadku Klientów posiadających w PKO Banku Polskim S.A. rachunek finansowy na dzień 30 czerwca 2014 r., na Banku ciąży obowiązek potwierdzenia statusu podatkowego Klientów na podstawie posiadanych informacji i dokumentów, a także monitorując zmiany okoliczności mogących mieć wpływ na rezydencję podatkową. Jeżeli podczas realizacji tych obowiązków Bank ustali, że konieczne jest pozyskanie oświadczenia o spełnieniu lub niespełnieniu warunków definicji podatnika Stanów Zjednoczonych Ameryki dla celów FATCA, zwróci się listownie do posiadacza rachunku finansowego z prośbą o złożenie odpowiednich wyjaśnień, dokumentów lub ważnego oświadczenia o spełnieniu lub niespełnieniu warunków definicji podatnika Stanów Zjednoczonych Ameryki dla celów FATCA. Odmowa złożenia wyjaśnień spowoduje uznanie rachunku finansowego za rachunek podlegający raportowaniu.

PKO Bank Polski S.A. zobowiązany jest do weryfikowania wiarygodności złożonego oświadczenia i w tym celu może występować do Klientów o dostarczenie dodatkowych dokumentów potwierdzających ich status podatkowy.

4. Co się dzieje z informacjami pozyskanymi przez PKO Bank Polski S.A. w toku procedury identyfikacji i weryfikacji Klienta dla celów FATCA?

W przypadku pozyskania informacji, że Klient jest podatnikiem Stanów Zjednoczonych Ameryki, PKO Bank Polski S.A. zobowiązany jest zgodnie z przepisami Ustawy, przekazać informacje o prowadzonym dla Klienta rachunku do ministra właściwego ds. finansów publicznych lub organu przez niego upoważnionego, w celu dalszego ich przekazania do administracji podatkowej Stanów Zjednoczonych Ameryki. Przekazywane informacje obejmować będą dane Klienta (imię i nazwisko, adres oraz NIP - czyli amerykański numer identyfikacji podatkowej, a w przypadku braku NIP - datę urodzenia), wartość lub saldo rachunku Klienta, jak również kwoty dochodów lub przychodów Klienta wypłacane przez PKO Bank Polski S.A.